

บรรณานุกรม

- กฤษมันต์ วัฒนารงค์. (2554). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กรมสุขภาพจิต. (2555). *รายงานประจำปีกรมสุขภาพจิต ปี 2555*. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- กนิษฐา พวงศรี. (2560). ฝึกลำนา อำนาจไร้รูปสู่รูปปลั๊กอินในงานทัศนศิลป์. *วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล*, 24, 131 – 140.
- กานต์ชัยญา แก้วแดง. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรการผลิตผักพื้นบ้านด้วยระบบพืชปลอดภัยร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรสำหรับผู้สูงอายุ*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- กุนนที พุ่มสงวน. (2557). การสร้างเสริมพลังอำนาจทางสุขภาพ: บทบาทที่สำคัญของพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(3), 86 – 90.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2561). *เผยผู้สูงอายุไทย ป่วยความดันโลหิตสูงมากที่สุด*. ค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/716042>
- จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า วิรุณ ตั้งเจริญ พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ และวิชัย วงษ์ใหญ่. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม: กรณีศึกษาชุมชนลาดพร้าว. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ*. 14 (2), 35 – 48.
- ดารารัตน์ จำเกิด และคณะ. (2554). *แนวทางการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ชัยยงค์ พรมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5 (1), 7 – 19.
- เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ, ผ่องพรรณ ตริยมงคลกุล, สิริรัตน์ เชษฐสุนทร และสุภาภรณ์ สงค์ประชา. (2558). การจัดกลุ่มผู้สูงอายุและการศึกษาความต้องการสวัสดิการ ในตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. *เกษตรศาสตร์ (สังคม)*, 36, 16 – 33.
- ทัศนีย์ อารมณ์เกลี้ยง และ สุภาพ ฉัตรภรณ์. (2557). เส้นทางภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านล้านนาสู่ความยั่งยืน. *วารสารเกษตรศาสตร์ (สังคม)*, 35(2), 189 – 205.
- นฤมล ดวงสุวรรณ. (2559). *เลื้อยบ้าน (ผีบรรพบุรุษของชุมชน) ในสังคมหมู่บ้านแม่ทา*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นริสา วงศ์พนารักษ์, สมเสาวนุช จมูศรี, และบังอร กุมพล. (2556). ภาวะสุขภาพจิต ความหวังและพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม, *วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(1), 141-150
- ณัฏฐ์ สุขสีทอง . (2560). ภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนากับการเสริมสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลสะลงง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน*, 23(2), 164 – 173.

- บัวหลวง ใจดี และพุ่มพวง สัตยวงศ์ทิพย์. (2557). *การพัฒนากิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลหนองตะไไ อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา*. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 34 วันศุกร์ที่ 27 มีนาคม 2558 ณ อาคารเรียนรวม คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 963 - 971.
- ประทีป วีระพัฒนนิรันดร์. (2541). *เศรษฐกิจชุมชน: ความหมาย ฐานคิด แนวทางปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : กรมการประมง.
- ประพจน์ เกตรากาศ. (2551). *การทบทวนสถานการณ์เพื่อนำสู่การร่างธรรมนูญสุขภาพมาตรา 47 (7) ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก*. กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.
- ประภาพร มโนรัตน์. (2556). ผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพัง: ผลกระทบและบทบาทสังคมกับการดูแล. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์*, 5(2), 98 - 103
- ปรารค์ทิพย์ อจระตัง, วัฒนา พันธุ์ศักดิ์, และฉวีวรรณ โพธิ์ศรี. (2557). ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการพัฒนาศักยภาพ การดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชุมชน. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(2), 216 - 224.
- พรทิพย์ สุขอดิษฐ์, จันทร์ชลิ มาพุทธและรุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์. (2557). วิถีชีวิตและแนวทางการมีสุขภาพของผู้สูงอายุในภาคตะวันออก. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 10 (1), 90 -102.
- พระปลัดวิระชนม์ เขมวีโร, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, ทิพย์ ชันแก้ว, โฆษิต คุ่มท้าว และสงวน หล้าโพทนัน. (2560). การเสริมสร้างความผาสุกทางจิตวิญญาณ ของผู้สูงอายุตามหลักพระพุทธศาสนา, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5(1), 78 -88.
- พีรสันต์ บั่นก้อง. (2560). ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์. ค้นจาก http://www.dms.moph.go.th/dmsweb/dmsweb_v2_2/content/org/webpageJDMS_30/demo/data/2560/2560-06/2560-06-11-13.pdf
- เพ็ญจันทร์ ลิทธิปริชาชาญ, ปันดดา ปริยพฤษ, และญาณิศา โชติกะคาม .(2555). กระบวนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลมาบแค , *วารสารพยาบาลทหารบก*, 13(2), 8 - 17.
- วุฒิ วุฒิธรรมเวช. (2540). *รวมหลักเภสัชกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- วุฒิพงค์ จิตตั้งสกุล, สุภัค ไชยวรรณ, เบญจมาศ มหาวงศ์ขจิต, สิทธิรัตน์ ตรงคมาส, ศิวสัน เหลืองสมบูรณ์, ณิชพล ศรีพจนารถ, ณิชพล สภาดลย์ และชาญณรงค์ จางกิตติรัตน์ .(2555). *การศึกษาเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มรายจ่ายด้านสวัสดิการสังคมของภาคสาธารณสุขเมื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ*. สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- มาสริน ศุกลปักษ์และ กรัณชรัตน์ บุญช่วยธนาสิทธิ์. (2560). องค์ประกอบด้านสุขภาพตามแนวคิดสภาวะพัฒนาพลังของผู้สูงอายุ: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ* ,11 (ฉบับพิเศษ), 53 - 63.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (2557). *ภูมิปัญญา: คามา*. ค้นจาก http://pgcp.crru.ac.th/wisdom/index_wisdom_data.php?wdataid=59
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช .(2557). *ผลกระทบทางด้านสังคม*. ค้นจาก <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom12/05-04-02.html>

- มูลนิธิโครงการหลวง. (2555). *ย่าซาง*. ค้นจาก <http://www.royalprojectthailand.com/node/1583>
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2560). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2559*. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินเทอริ จำกัด
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2552). *รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2551*. ค้นจาก <http://www.ryt9.com/s/cabt/800885>.
- หงษ์ บันเทิงสุข. (2560). ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพฤติกรรมและความเชื่อในการดูแลสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ในชุมชนโนนเมือง อำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 6(2), 30 – 42.
- สมสมัย พิลาดง, ยุทธพล ทวะชาติ, และกตัญญู แก้วหานาม. (2557). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงพุง อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 3 (1), 133 -148.
- สามารถ ใจเตี้ย. (2556). ปัจจัยกำหนดสุขภาพสังคม. *สาธารณสุขล้านนา*, 9(1), 9 – 20.
- สามารถ ใจเตี้ย. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคอาหารพื้นบ้านของผู้สูงอายุในเขตเมือง. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ*, 31 (2), 1 - 8.
- สามารถ ใจเตี้ย. (2561). การสร้างเสริมสุขภาพจิตตามแบบแผนภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนาของผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลสะถะวง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสวนปรุง*, 34 (2), 136 – 147.
- สามารถ ใจเตี้ย และดารารัตน์ จำเกิด. (2557). การพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุโดยฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน. *วิจัยราชภัฏเชียงใหม่*, 15 (2), 37 – 45.
- สามารถ ใจเตี้ย, สิวลี รัตนปัญญา, รพีพร เทียมจันทร์, สมชาย แสนวงศ์ และพันนภา อุษาคัญใจ. (2559). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ชุมชนเพื่อการส่งเสริมวัฒนธรรมสุขภาพ กรณีศึกษาลุ่มน้ำลี้ จังหวัดลำพูน. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 4 (2), 284 – 296.
- สุกัญญา วชิรเพชรปราณี. (2553). บทบาทผู้สูงอายุที่อยู่กับครอบครัวอย่างมีความสุขในชุมชนกึ่งเมือง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา*, 16 (1), 50 – 59.
- สุวิทย์ วรรณสี และประจักษ์ บัวพันธ์. (2556). *ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรบริเวณพื้นที่ภูแฝงม้า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2560). *ปี 61 ไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ*. ค้นจาก [http://www.thaihealth.or.th/Content/37506..... %B8%B8.html](http://www.thaihealth.or.th/Content/37506.....%B8%B8.html)
- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยจีน. (2556). *ผลสำรวจเผยผู้สูงอายุชาวฮ่องกงประสบปัญหาความยากจนมากขึ้น* ค้นจาก http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/china-economic-business/result.php?SECTION_ID=466&ID=11426
- ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6. (2559). *ฐานข้อมูลป้องกันปัญหาสุขภาพจิต*. ค้นจาก <http://mpis.srithanya.go.th/mhc/>

- ศรีนวล สติวิทยานันท์. (2557). อาหารเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุ. ค้นจาก <http://blog.stouhealth.org/?p=319>
- อบเชย วงศ์ทอง และสุจิตรา เรืองรัมย์. (ม.ป.ป.). *ศักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านอาหารพื้นบ้านภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรัญญ์ เจียมคำรัส. (2559). *สุขภาพจิตดี...ด้วยวิถีล้านนา*. เชียงใหม่: หจก.นันทกานต์ กราฟฟิก/การพิมพ์.
- อรอนงค์ ทองมี. (2558). วัฒนธรรมอาหารล้านนา: การพัฒนาเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์ วิชาการวิจัยและงานสร้างสรรค์*, 2(1), 25 - 54.
- อรพินทร์ ชูชม. (2545). *เอกสารประกอบคำสอนวิชา วป 502 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อติยา ใจเตี้ย. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในเขตเมือง. *วารสารสวนปรุง*, 31(1), 38 - 48.
- อภิญา วงศ์ใหม่, สามารถ ใจเตี้ย และสายหยุด มูลเพชร. (2561). ความชุกของภาวะซึมเศร้าและปัจจัยทำนายภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลแม่วาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสวนปรุง*, 34(1), 45 - 61.
- Administration On Aging. (2013). *Aging Statistics*. Retrieved from http://www.aoa.gov/AoAroot/Aging_Statistics/
- Anderson, L.W. (1988). *Likert Scales, Education Research Methodology and Measurement : An International Handbook*. John, D. Keeves, eds, Victoria : Pergamon.
- Anderson, A.N. (2011). Treating depression in old age: the reasons to be positive. *Age and Aging*, 30, 13 - 7.
- Claire, S. & Norbert, S. (2015). The Relationship between Diabetes and Mental Health Conditions in an Aging Population. *Canadian Journal of Diabetes*, 40 (1), 1 - 4.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16, 297 - 334.
- Brown, J.E. (2004). *Nutrition now*. (4th ed). California: Thomson Wadsworth.
- Bandayrel, K., & Wong, S. (2011). Systematic literature review of randomized control trials assessing the effectiveness of nutrition interventions in community-dwelling older adults. *Journal of Nutrition Education and Behavior*, 43(4), 251 - 262.
- Daniel, W.W. (2010). *Biostatistics: Basic Concepts and Methodology for the Health Sciences* (9th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Esther, H.K.Y, Sheila, C., & Edwin, H.W.C. (2016). Social needs of the elderly and active aging in public open spaces in urban renewal. *Cities*, 52, 114 - 122.
- Ferguson, S.J., & Goodwin A.D. (2010). Optimism and well-being in older adults: the mediating role of social support and perceived control. *Int J Aging Hum Dev*, 71(1), 43 - 68.

- Gaston, J, Haisfield - Wolfe M.E, Reddick, B, Goldstein, N & T.A, Lawal. (2013). The relationships among coping strategies, religious coping, and spirituality in african american woman with breast cancer receiving chemotherapy. *Oncology Nursing Forum*, 40, (2), 120.
- Lua, CF., Zhou, WN., Lu, Z., Wang, XT., & ZH, Qiu. (2018).The associations between liver enzymes and the risk of metabolic syndrome in the elderly. *Experimental Gerontology*, 106, 132 – 136.
- Rickettes, D.M. (2002). *Understanding older adults' basic computer learning experiences*. The Pennsylvania State University. Ph.D.Dissertation.
- Shah, A. K., Oommen, G. & Toteja, N. (2006). Ethnic elders and their needs. *Psychiatry*, 5, 409 – 412.
- Singh, R. (2015). Medicinal plants: A review. *J Plant Sci*, 3(1- 1), 50 - 5.
- Seble, W.Y., Zemedede, A. & K. Ensermu. (2018). Ethnobotanical study of medicinal plants used by local people in Menz Gera Midir District, North Shewa Zone, Amhara Regional State, Ethiopia. *Journal of Medicinal Plants Research*, 12 (21), 296 - 314.
- Sessanna, L., Finnell, D.,& Jezewski, MA. (2007). Spirituality in nursing and health-related literature: a concept analysis. *J Holist Nurs*, 25(4), 252 – 262.
- Taktch, R., Musich,S.,MacLeod,S.,Kraemer,S., Hawkins,K.,Wicker,E.R. & D.G, Armstrong., .(2017). A qualitative study to examine older adults' perceptions of health: Keys to aging successfully. *Geriatric Nursing*, 38(6), 485 - 490.
- Panda, T, Mishra, N, & B.K. Pradhan. (2016). Folk Knowledge on Medicinal Plants Used for the Treatment of Skin Diseases in Bhadrak District of Odisha, India. *Medicinal & Aromatic Plants*, 5 (4), 1 – 7.
- Pender, N.J. (1996). *Health Promotion in nursing practice*.3 nd ed.Stamford, CT: Appleton & Lange.
- WHO. (2014). *Ageing*. Retrieved from <http://www.who.int/topics/ageing/en/>
- WHO. (2017). *Global Health and Aging* . Retrieved from https://www.nia.nih.gov/sites/default/files/2017-06/global_health_aging.pdf
- WHO. (2018). *Ageing and Life Course*. Retrieved from <http://www.who.int/ageing/en/Liu>,